

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi valtioneuvoston asetuksiksi (teollisuuspäästädirektiivi)

Johdanto

Teollisuuspäästädirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi ((EU) 2024/1785) teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU ja kaatopaikoista annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY muuttamisesta) muutos julkaistiin virallisessa lehdessä 15.7.2024. Direktiivin muutokset on pantava kansallisesti täytäntöön 1.7.2026 mennessä. Ympäristöministeriössä on valmisteltu teollisuuspäästädirektiivin muutoksen edellyttämät muutokset ympäristönsuojelulakiin ja ympäristönsuojeluasetukseen sekä ympäristönsuojelulain nojalla annettuihin asetuksiin.

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta sekä teollisuuspäästädirektiivin täytäntöönpanon edellyttämistä muutoksista seuraaviin valtioneuvoston asetuksiin: ympäristönsuojelusta annettu valtioneuvoston asetus (713/2014), suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annettu valtioneuvoston asetus (936/2014), jätteen polttamisesta annettu valtioneuvoston asetus (151/2013) ja titaanidioksidia tuottavien laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista annettu valtioneuvoston asetus (712/2014).

Keskeiset muutokset koskisivat muun muassa direktiivin soveltamisalan laajennusta, teollisuuslaitosten päästörajoja ja vaatimusta ympäristöjärjestelmästä sekä siirtymäsuunnitelmasta. Soveltamisalan laajennukset koskevat sika- ja siipikarjatiloja, joiden määrä kasvaa Suomessa 275 tilasta 400 tilaan. Myös metallimineraalien kaivostoiminta lisätään soveltamisalaan, mikä koskee Suomessa yhdeksää kaivosta. Soveltamisalaan lisättävät laitokset ovat kuitenkin olleet kansallisesti ympäristöluvan tai ilmoituksenvaraista toimintaa nykyisinkin. Kaatopaikkojen osalta soveltamisala ei muuttunut, mutta niiden osalta voidaan laatia toimialakohtaiset päätelmät, joita tulee noudattaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Teollisuuslaitosten päästörajat olisivat jatkossa tiukimmat mahdolliset päästötasot, jotka voidaan saavuttaa päätelmien mukaisilla tekniikoilla. Toiminnanharjoittajan tulee hakemuksessa selvittää mahdollisuuden saavuttaa päästötason vaihteluvälin alaraja, sekä pienin laitoksella saavutettavissa oleva päästötaso kaikkien yhdisteiden osalta. Ympäristötehokkuuden osalta voitaisiin jatkossa asettaa sitovia vaatimuksia ympäristöluvista, jos näitä on asetettu toimialaa koskevissa päätelmissä. Teollisuuslaitosten tulee ottaa käyttöön ympäristöjärjestelmä viimeistään vuonna 2027. Teollisuuslaitosten tulee

laatia siirtymäsuunnitelma vuosille 2030-2050 liittyen siirtymään kohti puhdasta tuotantoa, kiertotaloutta ja ilmastoneutraalia toimintaa. Lainsäädäntömuutosten lisäksi tarvitaan muutoksia esimerkiksi tietojärjestelmiin ja ohjeistuksiin.

Suomen ympäristökeskus on julkaissut 5.12.2025 vaikutusten arvioinnin muutosdirektiivin vaikutuksista Suomessa. [<http://hdl.handle.net/10138/611401>]

Euroopan komission on antanut 10.12.2025 lainsäädäntöehdotuksia tiettyjen ympäristösääntelyä koskevien direktiivien ja asetusten sisältövaatimusten muuttamiseksi tavoitteena vähentää yritysten hallinnollista taakkaa. Ehdotuksella on vaikutuksia nyt lausunnolla olevaan luonnokseen hallituksen esitykseksi. Komission ehdotukset poistavat tai supistavat tiettyjä teollisuuspäästödirektiivin muutoksen vaatimuksia. Nämä muutokset otetaan huomioon tarpeen mukaan hallituksen esitysluonnoksen jatkovalmistelussa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2026.

Tavoitteet

Tavoitteena on ehkäistä suurista teollisuuslaitoksista ja eläinsuojista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/29126/2024.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym@gov.fi tai postitse osoitteeseen Ympäristöministeriö, PL 35, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/29126/2024. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus YM063:00/2024). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 13.2.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja hallituksen esityksessä ehdotetuista muutoksista ja valmisteluista antaa ympäristöneuvos Jaakko Kuisma (p. +358 295 250 442) (tavoitettavissa 12.1.2026 alkaen) ja hallitussihteeri Eeva-Maija Puheloinen (p. +358 295 250 302) (tavoitettavissa 7.1.2026 alkaen) tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@gov.fi.

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM063:00/2024> - Hallituksen esityksen hankesivut (Valtioneuvosto)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32024L1785> - Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1785 teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen)

<http://hdl.handle.net/10138/611401> - Päivitetyt teollisuuspäästädirektiivin vaikutukset Suomessa (Suomen ympäristökeskuksen julkaisu 5.12.2025)

Liitteet:

[HE_YSL_IED_fi_2025-12-17.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi

[HE_YSL_IED_sv_2025-12-17.pdf](#) - Utkast till regeringens proposition (huvudsakligt innehåll och paragrafer)

[Muistio_ympäristönsuojeluasetus.pdf](#)

[VNA ympäristönsuojeluasetus_fi.pdf](#)

[VNA ympäristönsuojeluasetus_sv.pdf](#)

[Muistio_VNA jätteenpoltto.pdf](#)

[VNA jätteenpoltto_fi.pdf](#)

[VNA jätteenpoltto_sv.pdf](#)

[Muistio_VNA suuret polttolaitokset.pdf](#)

[VNA suuret polttolaitokset_fi.pdf](#)

[VNA suuret polttolaitokset_sv.pdf](#)

[Muistio_VNA titaanidioksidi.pdf](#)

[VNA titaanidioksidi_fi.pdf](#)

[VNA titaanidioksidi_sv.pdf](#)

Jakelu:

Akkuteollisuus ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elintarviketeollisuusliitto ry
ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus)
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Huittisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Hämeen ELY-keskus
Ilmajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kaivosteollisuus ry
Kemianteollisuus ry
Keski-Suomen ELY-keskus
Kierrätysteollisuus ry
Kolttien kyläkokous
Korkein hallinto-oikeus
Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Lapin ELY-keskus
Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Metallinjalostajat ry
Metsäteollisuus ry
Natur och Miljö rf
Oikeusministeriö
Pirkanmaan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Saamelaiskäräjät
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Kiertovoima ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen ympäristökeskus (SYKE)
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Teknolomiteollisuus ry
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uudenkaarlepyyn kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Uudenmaan ELY-keskus
Vaasan hallinto-oikeus
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Ympäristönsuojeluviranhaltijat ry
Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Yhteenveto kommenteistanne hallituksen esitysluonnoksesta ja asetusluonnoksista lausuntokoosteen laatimista varten

Kommenttinne ympäristönsuojelulain pykäliin 5–67 § sekä niiden perusteluihin

Kommenttinne ympäristönsuojelulain pykäliin 72–82 a § sekä niiden perusteluihin (7 luku Direktiivilaitoksen lupaharkinta)

Kommenttinne ympäristönsuojelulain pykäliin 85 a–85 c § sekä niiden perusteluihin (tietopalvelut)

Kommenttinne ympäristönsuojelulain pykäliin 110 a–110 e § sekä niiden perusteluihin (direktiivieläinsuojat)

Kommenttinne ympäristönsuojelulain pykäliin 123–212 § sekä niiden perusteluihin

Kommenttinne ympäristönsuojelulain pykälään 232 b § ja siirtymäsäännöksiin sekä niiden perusteluihin

Kommenttinne vaikutusarviointeihin (HE-luonnoksen luku 4.2 Pääasialliset vaikutukset)

Muut kommenttinne hallituksen esityksen yleisperusteluihin (luvut 1–12, lukuun ottamatta lukuja 4.2 Pääasialliset vaikutukset ja 7 Säännöskohtaiset perustelut)

Kommenttinne ympäristönsuojelusta annettuun valtioneuvoston asetukseen ehdotettuihin muutoksiin

Kommenttinne ehdotettuihin muihin asetusmuutoksiin: valtioneuvoston asetus suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta, valtioneuvoston asetus jätteen polttamisesta ja valtioneuvoston asetus titaanidioksidia tuottavien laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista

Menettely niiden kunnan ilmoitusmenettelyssä olevien eläinsuojien osalta, jotka jatkossa kuuluisivat teollisuuspäästädirektiivin soveltamisalaan: hallituksen esitysluonnoksessa on

esitetty, kyseiset eläinsuojat siirtyisivät valtion lupamenettelyn piiriin, jolloin menettely olisi yhdenmukainen kaikille teollisuuspäästödirektiivin soveltamisalassa oleville eläinsuojille. Vaihtoehtoisena ratkaisuna voisi olla kyseisten eläinsuojien jääminen kunnan ilmoitusmenettelyn piiriin tai kaikkien direktiivin soveltamisalaan kuuluvien eläinsuojien siirtäminen valtion ilmoitusmenettelyn piiriin. Mikä olisi teidän kantanne asiaan ja perustelut kannallenne?

Uski Veli-Matti
Ympäristöministeriö

Kuisma Jaakko
Ympäristöministeriö